

YENİ NESİL GENÇ İTFAİYECİLER

NEW GENERATION YOUNG FIREFIGHTERS

Öğretim Görevlisi Emre Safa TENGİLİMOĞLU

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya Teknik Bilimler MYO Sivil Savunma ve İtfaiyecilik Programı, emre.tengilimoglu@dpu.edu.tr

Kütahya / Türkiye

ORCID: 0000-0003-4051-8499

Öğretim Görevlisi Sedat BARUTCU

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Yapraklı MYO, Sivil Savunma ve İtfaiyecilik Programı, sbarutcu@karatekin.edu.tr

Çankırı / Türkiye

ORCID: 0000-0001-5160-2085

ÖZET

Bu çalışma ülkemizde ki 39 Üniversitenin Sivil Savunma ve İtfaiyecilik bölümü öğrencilerinin mezun olduktan sonra ülkemizin çeşitli itfaiye teşkilatlarında göreve başladıktan sonra, çalıştıkları itfaiye teşkilatlarında gördükleri eksiklikleri, istekleri ve geleceğe dair düşüncelerinin neler olduğunu öğrenmek amaçlı yapılmıştır. Yeni nesil genç itfaiyecilerin, itfaiye teşkilatları içinde kendilerini nerede gördükleri ve ileride nasıl hedefleri oldukları konusunda taze bilgiler edinmemize yardımcı olması amaçlanmaktadır.

302 yıllık Türk itfaiye teşkilatlarının geleneksel yönetimden, Cumhuriyet ile birlikte modern yönetime geçişinin yeni nesil genç itfaiyeciler üzerindeki etkileri ile birlikte, genç itfaiyecilerin yönetim üzerindeki etkileri anlaşılmasına çalışılacaktır.

İtfaiye teşkilatları 24 saat süreli çalışan dinamik kuruluşlar olması hasabı ile itfaiyeciler çalıştıkları bu 24 saat içinde, itfai herhangi bir olay olmadığı zaman, karargah içerisinde kendilerine ait serbest zamanları bulunmaktadır. Yeni nesil genç itfaiyeciler bu kendilerine ait serbest zamanları neler yaparak geçirmektedirler. Kendi kişisel gelişimleri için hangi çalışmalarını yapmaktadırlar. İtfaiye teşkilatları arasındaki kuşaklar arası fark, sosyolojik bazı değişimler olmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Bu farklar nesiller arası köprü kurulmasına engel teşkil etmemekle birlikte bir kuşaksal bir zenginlik sağlamaktadır. Hayatta her insanın başka insanlardan öğrenecekleri olduğu gibi her insanın başka insanlara öğretecekleri de vardır. İtfaiyecilik uluslararası bir meslek olduğu için bir meslek kardeşliği söz konusudur. Dünyanın her yerindeki itfaiyeci; yangınlara, sellere, depremlere, trafik kazalarına, orman yangınlarına, hayvan kurtarmalara gibi insanların ve canlıların yardımına koşan gerçek kahramanlardır. İtfaiye teşkilatlarına verilen önem aslında insan hayatına ve doğaya verilen önem ile paralellik gösterir.

Bu çalışma ülkemizde itfaiye teşkilatlarına değer kazandırmaya en büyük aday olan liyakat sahibi yeni nesil genç itfaiyecilerin, itfaiye teşkilatlarına değer kazandıracaklarına olan inanç ile birlikte itfaiye teşkilatlarının da onlara kazandıracakları değeri önemsemektedir.

Anahtar Kelimeler: Genç itfaiyeciler, itfaiye Teşkilatları, Sivil Savunma ve İtfaiyecilik

ABSTRACT

This study was carried out in order to find out the deficiencies, wishes and thoughts of the students of the Civil Defense and Fire Department of 39 universities in our country after they started to work in various fire departments of our country after they graduated. It is intended to help us gain fresh insights into what they see and what their future goals are.

It will be tried to understand the effects of the 302-year-old Turkish fire brigades' transition from traditional management to modern management with the Republic, as well as the effects of young firefighters on the management, along with the effects on the new generation of young firefighters.

Since fire brigades are dynamic organizations that work for 24 hours, firefighters have their own free time in the headquarters, when there is no disaster or emergency, during these 24 hours. What do the new generation of young firefighters spend their free time doing?

What kind of work do they do for their own personal development? Although these differences do not prevent the establishment of bridges between generations, they provide a generational richness.

In life, every person has something to learn from other people, and every person has something to teach other people. Since firefighting is an international profession, there is a professional brotherhood. Firefighters all over the world are real heroes who rush to the aid of people and creatures such as fires, floods, earthquakes, traffic accidents, forest fires, animal rescues. The importance given to fire brigades actually parallels the importance given to human life and nature.

This study attaches importance to the belief that the new generation young firefighters with merit, who are the biggest candidates to add value to the fire brigades in our country, will add value to the fire brigades, as well as the value that the fire brigades will bring to them.

Keywords: Young firefighters, Fire Brigades, Civil Defense and Firefighting

1.Giriş

Türk itfaiye teşkilatları dünyanın en eski itfaiye teşkilatlarından biri olarak tarihte önemli bir yere sahiptir. 1714 yılında Osmanlı İmparatorluğu döneminde İstanbul'daki yangınların şehre verdiği büyük zararlar neticesinde Yeniçeri Ocağına bağlı bir tulumacı ocağı olarak kurulmuştur. 1923 yılında itfaiye teşkilatları belediyelere bağlanarak yapısal değişikliğe uğramıştır.

İtfaiye teşkilatları kuruluşundan bu yana çok dinamik çalışan kurumlardır. Dünyada küresel ısınma ve iklim değişikliklerinden de kaynaklı olarak yeryüzünde yaşanan, afetler (deprem, sel, tsunami, orman yangınları, vb) artış göstererek devam etmektedir. Dünyada artış gösteren bu afetler maalesef ülkemize de yansımıştır. Ülkemiz bir afet ülkesidir. Ve bu afetlerde korkusuzca çalışan itfaiye teşkilatları bu görevleri en iyi şekilde yapmaya çalışan genç profesyonel itfaiyeciler sayesinde birçok başarıya imza atmışlardır.

Hali hazırdaki Belediye İtfaiye Yönetmeliğine göre itfaiyecilerin ilk atamada 30 yaşını doldurmamış olmaları ve erkeklerde en az 1.67 metre, kadınlarda en az 1.60 metre boyunda olmak ve boyun 1 metreden fazla olan kısmı ile kilosu arasında (+,-) 10 kilogramdan fazla fark olmaması gerekmektedir. Bu durumdan da anlaşılacağı üzere itfaiyecilik, bu mesleğin getirmiş olduğu zorluklardan dolayı genç ama aynı zamanda da dinamik ve sportif olmayı zaruri kılıyor. Çünkü itfaiyecilik cesaret, ferasetin yanında aynı zamanda bedensel güç gerektiren bir meslektir. Dünyanın gelişmiş ülkelerindeki itfaiyeciler kendi ülkelerindeki itfaiye akademilerinden zorlu koşullarda çalışma dayanıklılık testlerinden geçerek itfaiyeci olma başarısına nail olabilmektedirler. Her yıl düzenli olarak itfaiye olimpiyatları düzenlenir. Ülkemizden İstanbul İtfaiye teşkilatı bu olimpiyatlarda birçok madalya kazanmış ve ülkemizi gururlandırmıştır. Spor itfaiyeciler için bir hobi değil aynı zamanda geleceğe yapılan en büyük yatırımdır.

Çünkü itfaiyecilikte bedeninizi ne kadar korursanız, hem kendinizi hem de kurtarılacak afetzedeyi o kadar korursunuz. Avrupa'nın birçok ülkesinde zorunlu emeklilik yaşı 55'tir. Çünkü her ne kadar bedeninize ve psikolojinize iyi baksanız dahi, itfaiyecilik mesleğinin vermiş olduğu mesleki dezenformasyonun önüne geçmek neredeyse imkânsızdır. Meslek gereği sürekli stres ve baskı altında aynı zamanda sürekli zamana karşı vermiş olduğunuz acil durum ve afetlerle mücadele etmek durumundasınızdır. Doğal olarak itfaiyecilik mesleğini icra edebilmek için genç olmanın yanında sağlıklı olmanız gerekmektedir. Dünya sağlık örgütü, sağlıklı olmayı şu şekilde tanımlamıştır: “Sağlık sadece hastalık ve sakatlığın olmayışı değil, bedence, ruha ve sosyal yönden tam iyilik halidir.”

İtfaiyeciler sürekli olarak afetlerin olumsuz etkilerinin yani dumanın, kimyasal gazların, kirin, pasın, patlamaların altında oldukları gibi aynı zamanda çalıştıkları itfai vakaların dramlarını da yaşamak zorundadırlar. Bu olumsuzlukların üstesinden gelebilmek hem bedenen hem de mental olarak güçlü olmayı zorunlu kılar.

2.1. ARAŞTIRMA VE BULGULAR

Sadece 2020 ve 2021 yıllarında İstanbul, Ankara, Antalya, Muğla, Konya itfaiye teşkilatları toplam 1662 yeni nesil genç itfaiyecileri bünyelerine katmışlardır. Ülkemizde halen itfaiye teşkilatlarının toplam norm kadrolarının %60 kadarı doldurulmuş durumdadır. Bu istatistik bize yeni alımların devam edeceğinin göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

İtfaiye teşkilatlarına yapılan alımlar sırasında kpss sınavlarının yüksek puandan düşük puana sıralanarak alınacak personel sayısının 5 katı aday, spor ve sözlü veya yazılı sınav sonrasında asıl liste ilan edilmektedir.

Kimi zaman tehlikeye düşmüş bir canlıyı kimi zaman da mal kurtarmak için canla başla mücadele eden İtfaiye teşkilatlarında mevcut personel içerisinde, itfai olaylara etkin müdahale etmek amacıyla çeşitli spor faaliyetleri yapılmaktadır. Bunlar arasında en bilineni uluslararası nitelikte olan İtfaiye olimpiyatları ve oyunlarıdır. Bu faaliyetler kapsamında itfaiyecilerin fiziki yeterliliklerini ve vücut kitle endeks yapısını korumak önceliklidir. Yarışma içerisinde Motopomp Yarışı, 4x100 - Bayrak Yarışı bireysel 100 m. Yarışı, ve Yangın Kulesine Kancalı Merdiven ile Tırmanma branşlarını barındırmaktadır. Uluslararası nitelikte olan bu olimpiyatlara ülkemizde büyükşehir bünyesinde birçok itfaiye teşkilatı katılmaktadır. Antalya Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığı ve İzmir Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığı dünya ve Avrupa şampiyonalarına ev sahipliği yapmıştır. Yeni nesil genç itfaiyecilerin yapılacak olan olimpiyatlarda alacakları dereceler itfaiye teşkilatlarına olan aidiyet duygularını artırmaktadır, yeni nesil genç itfaiyeciler aynı zamanda yangın vakaları haricinde karargâhta buldukları esnada 24 saat iş usulüne göre çalıştıklarından dolayı 24 saatlik süre zarfında spor faaliyetlerine gerekli zaman ayırmaktadırlar, itfaiyecinin 24 saatlik mesai saatleri içerisinde yapması gereken zorunlu 1 saat spor aktivite saati bulunmaktadır.

İtfaiyeciler meydana gelebilecek her türlü yangın ve kurtarma faaliyetlerine daima hazır bir şekilde bulunmak zorundadır. Teknik bilgi ve beceri gerektiren bu meslek içerisinde itfaiyeciler mesaide buldukları 24 saat boyunca spor faaliyetleri haricinde kendilerini teknolojik yenilikler ve itfai güncel bilgiler noktasında sürekli bir gelişim ve değişim göstermektedirler. Yeni teknolojilerle her alanda olduğu gibi itfaiye teşkilatlarında kendini göstermekte ve yeni nesil genç itfaiyecilerin ilgi alanları olan sanal gerçeklik vesimülasyon eğitimleri ile kendilerini vakalara karşı hazır duruma getirmektedir. Gençlerin itfaiye teşkilatlarına girmesi hem kendi kişisel gelişimlerini hem de hakettiği yeri bir türlü alamayan itfaiye teşkilatlarımızı belirli saygın bir noktaya taşıması için önemli bir adım olacaktır. Türkiye'deki mevcut itfaiye teşkilatları içerisinde aktif çalışan itfaiyecilerin yaş ortalamasını göz önünde bulundurduğumuzda bu teşkilatlara yeni nesil itfaiyecilerin girmesinin önemini bir kez daha görmüş olmalıyız.

Mevcut teşkilatlar içerisindeki yaş ortalaması çok yüksek olmakla birlikte bunun güncel istatistikî yaş ortalaması raporu sadece Kayseri Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığının 2018 yılında yaptığı çalışma bulunmaktadır. Teşkilatlara büyükşehir özelinde bakıldığında hemen personel sayısı hem de yaş ortalaması oldukça yüksektir.

Toplumun ihtiyaç ve beklentilerinin her geçen gün artması, üretim ve bilgi teknolojilerin de yaşanan gelişim, eğitim ve refah düzeyinin sürekli artması, toplumlarda daha nitelikli kamu hizmeti isteğini ve beklentisini güçlendirmiştir. Teknolojinin hızla geliştiği dünyada itfaiye teşkilatları da bu değişim bir parçası olmaktadır. Ülkemizde de özellikle itfaiye teşkilatları halkın beklentilerine cevap verebilecek dinamik bir yapıya bürünmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Acil müdahale gerektiren afet, kaza, hastalık, yangın ve benzeri her türlü durumda, hizmete ihtiyaç duyan kişiye ve bölgeye ulaşma süresi ve müdahalede can ve mal kaybını minimal düzeyde tutmak çok önemlidir. Acil müdahale ekiplerinin doğru konuşlandırılması olası sakatlık ve ölüm oranlarını azaltacağı gibi ekonomik kayıpların da önüne geçilmesine olanak sağlayacaktır. Ülke nüfusunun hızla artışına paralel olarak kırsaldan şehir merkezlerine göç oranlarının artmasıyla birlikte şehir merkezlerinde oluşan risk oranının da artmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla nüfus değişimlerine paralel olarak mevcut itfaiye istasyonları, araç ve personel durumunun yenilenmesi ve açılacak istasyonların yerlerinin etkin planlanması çok önemlidir.(Kayseri,2018)

Tablo 1’ de Türkiye geneli katılım sağlayan 20 Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlıklarına ait İstasyon, Araç ve Personel sayılarının ilin nüfusuna göre değerlendirilmesi yapılmıştır. 20 Büyükşehir Belediyesi geneli nüfusa göre yapılan değerlendirilmede ortalama **51.527** kişiye bir istasyon, **15.439** kişiye bir araç, **3.378** kişiye ise bir itfaiye çalışanı düştüğü görülmektedir.

Sıra No	İLLER	Nüfusu	Toplam İstasyon	Toplam Araç	Toplam Personel	Nüfusa Göre (Kişi Başı) Düşen		
						İstasyon Sayısı	Araç Sayısı	Personel Sayısı
1	Bursa	2.936.803	28	112	480	104.886	26.221	6.118
2	Adana	2.216.475	21	102	573	105.546	21.730	3.868
3	Konya	2.180.149	109	296	906	20.001	7.365	2.406
4	Gaziantep	2.005.515	18	65	368	111.418	30.854	5.450
5	Ş. Urfa	1.985.753	13	47	270	152.750	42.250	7.355
6	Kocaeli	1.883.270	15	72	466	125.551	26.157	4.041
7	Diyarbakır	1.699.901	16	59	246	106.244	28.812	6.910
8	Hatay	1.575.226	17	92	736	92.660	17.122	2.140
9	Manisa	1.413.041	56	166	653	25.233	8.512	2.164
10	Kayseri	1.376.722	16	57	282	86.045	24.153	4.882
11	Samsun	1.312.990	17	49	234	77.235	26.796	5.611
12	K.Maraş	1.127.623	29	82	432	38.884	13.752	2.610
13	Balıkesir	1.204.824	36	174	659	33.467	6.924	1.828
14	Aydın	1.080.839	29	82	378	37.270	13.181	2.859
15	Denizli	1.018.735	41	95	538	24.847	10.724	1.894
16	Tekirdağ	1.005.463	21	68	271	47.879	14.786	3.710
17	Muğla	938.751	40	120	522	23.469	7.823	1.798
18	Mardin	809.719	9	47	182	89.969	17.228	4.449
19	Malatya	786.676	17	51	230	46.275	15.425	3.420
20	Erzurum	760.476	21	63	254	36.213	12.071	2.994
	TOPLAM	29.318.951	569	1.899	8.680	51.527	15.439	3.378

Tablo 1. Genel Tablo

İtfaiye teşkilatları içerisinde son yıllarda sayısı henüz yeni yeni artan gönüllü İtfaiyecilerin olduğu görülmektedir. Özellikle dünyanın farklı ülkelerinde gençler arasında oldukça revaçta ve popüler olan gönüllü itfaiyecilik hem bulunduğu ildeki itfaiye teşkilatlarına yardımcı olmak ve hem de kendi minvalinde sosyal sorumluluk alanında faaliyette bulunmak için büyük önem arz etmekte ve dikkat çekmektedir. Muasır medeniyetler seviyesinde ki ülkeler ve ülkemiz gönüllü itfaiyecilik alanında mukayese edildiğinde ülkemizde gönüllü itfaiye teşkilatlarının oluşturulması için daha fazla farkındalık yaratılarak çok daha fazla projeler üretilmesi ve itfaiye teşkilatları tarafından sorumluluk sarf edilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Profesyonel itfaiyeciliğin yanında gönüllü teşkilatlarda gençler çok önemli yere sahiptir. Profesyonelliğe geçişte şart olan gönüllü itfaiyecilik faaliyeti ülkemizde sadece büyükşehirlerde bulunmaktadır.

Aşağıdaki tabloda Türkiye'nin en büyük itfaiye teşkilatı olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığı'nda faaliyet gösteren ve çalışan profesyonel ve gönüllü itfaiyeci sayısı görülmektedir.

Tablo 1. Personel Sayısı (2015-2020)

Yıl	Çalışan Sayısı	
	Profesyonel İtfaiye Çalışan Sayısı	Gönüllü İtfaiyeci Sayısı
2015	4.161	391
2016	3.966	370
2017	3.934	362
2018	4.296	372
2019	4.263	348
2019 Ocak-Mart	4.271	372
2020 Ocak-Mart	4.233	361
Sayısal Değişim	2019 Ocak-Mart 2020 Ocak-Mart	-38 ↓
	2015 Yılı 2019 Yılı	102 ↑
Oransal Değişim	2019 Ocak-Mart 2020 Ocak-Mart	-0,01% ↓
	2015 Yılı 2019 Yılı	0,02% ↑

Kaynak: ibb.gov.tr

Memleketimizde bulunan genç ve dinamik nüfus verimliliği dikkate alındığında, yapılacak faaliyetlere gençlerimiz hem sosyal sorumluluk projesi olan genç gönüllü itfaiyeciler arasında kendine yer bulma hem de ülkemizin ihtiyacı olan genç dinamik ve ideal gönüllü teşkilatlara ulaşması adına önem arz etmektedir.

Ülkelerin gönüllü itfaiyeci sayıları incelendiğinde ülkelerin gelişmişlik düzeyi ile gönüllü itfaiyeci sayısı arasında paralel bir sayısal düzlem olduğu dikkatlerden kaçmamaktadır. Bu sayılar arasındaki yaş ortalamalarına bakıldığında gençlerin oranı çok yüksektir.

Tablo2'de ülkelere göre karşılaştırmalı gönüllü ve profesyonel itfaiyeci sayıları görülmektedir. Bazı ülkelerde gönüllü itfaiyeci sayısı profesyonel itfaiyeci sayısından fazla olduğu görülmektedir.

ÜLKELERE GÖRE KARŞILAŞTIRMALI GÖNÜLLÜ VE PROFESYONEL İTFAİYECİ SAYILARI

	Gönüllü İtfaiyeci Sayısı	Gönüllü İtfaiyeci (%) [Gİ/Tİ x 100]	Profesyonel İtfaiyeci Sayısı	Profesyonel İtfaiyeci (%) [Pİ/Tİ x 100]	Toplam İtfaiyeci Sayısı	[Gİ/Pİ] ORANI [KAT]
Lüksemburg	6.000	97	215	3	6.215	28
Avusturya	273.670	96	11.330	4	285.000	24
Almanya	1.139.400	94	70.870	6	1.210.270	16
İsviçre	195.000	93	15.000	7	210.000	13
Japonya	962.625	86	151.703	14	1.114.328	6
İzlanda	1.150	85	200	15	1.350	6
Fransa	206.900	85	36.760	15	243.660	6
Yeni Zelanda	8.000	83	1.600	17	9.600	5
İspanya	10.420	80	2.560	20	12.980	4
ABD	804.200	74	278.300	26	1.082.500	3

Gİ: Gönüllü İtfaiyeci Sayısı, Pİ: Profesyonel İtfaiyeci Sayısı, Tİ: Toplam İtfaiyeci Sayısı,

Tablo 2:ülkelere göre karşılaştırmalı gönüllü ve profesyonel itfaiyeci sayıları (Kılıç,2010)

Gençlerin kötü alışkanlıklardan kurtulması fiziki ve psikolojik yapılarını koruması için sosyal sorumluluk alanları olan gönüllü itfaiyecilik faaliyetlerinde bulunması çok önemlidir. Bu çalışmada ülkemizin çeşitli itfaiye teşkilatlarında yeni göreve başlayan 30 genç itfaiyeciye 5 soru sorulmuş ve bir değerlendirme yapılmıştır. Sorular yüz yüze ve telefon görüşmeleri ile yapılmıştır.

Sorular şu şekildedir:

- 1-İtfaiye teşkilatlarında gördüğünüz en büyük eksiklik sizce nedir?
- 2-İtfaiye teşkilatlarının geleceği konusunda ne düşünüyorsunuz?
- 3-24 saatlik nöbet saatlerinde kendinize ait serbest zamanlarda neler yapıyorsunuz?
- 4-Kendinizden yaş olarak daha büyük olan itfaiyeciler ile birlikte neler yapıyorsunuz?
- 5-Kendinizin kişisel gelişimi için neler yapıyorsunuz?

2.1 Belediye İtfaiye Yönetmeliği ve Genç İtfaiyeciler İtfaiyenin Görevleri

MADDE 6 – (Değişik: RG-18.12.2021-31693)

(1) İtfaiye teşkilatının görevleri şunlardır:

- a) Yangınlara müdahale etmek ve söndürmek.
- b) Her türlü kaza, çökme, patlama, mahsur kalma ve benzeri durumlarda teknik kurtarma gerektiren olaylara müdahale etmek ve ilk yardım hizmetlerini yürütmek; arazide, su üstü ve su altında her türlü arama ve kurtarma çalışmalarını yapmak.
- c) Su baskınlarına müdahale etmek.
- ç) Afet ve acil durumlarda arama ve kurtarma çalışmalarına katılmak.
- d) 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik ile verilen görevleri yapmak.

e) 30/9/2020 tarihli ve 3033 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer Tehdit ve Tehlikelere Dair Görev Yönetmeliği kapsamında kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer olaylara yangın durumunda ilk müdahalede bulunmak, keşif-tespit, arama/kurtarma faaliyetlerinde 3/1/2014 tarihli ve 28871 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında ilgili çalışma grubuna destek vermek, dekontaminasyon görevlerini valilik ile iş birliği içerisinde yerine getirmek.

f) Halkı, kurum ve kuruluşları itfaiye hizmetleri ile ilgili olarak bilgilendirmek, alınacak önlemler konusunda eğitmek ve bu konuda tatbikatlar yapmak.

g) Kamu ve özel kuruluşlara ait itfaiye birimleri ile gönüllü itfaiye personelinin eğitim ve yetiştirilmesine yardım etmek; bunların bina, araç-gereç ve donanımlarının itfaiye standartlarına uygunluğunu denetlemek ve bu birimlere yangın yeterlilik belgesi vermek ve gerektiğinde bu birimlerle iş birliği yapmak.

ğ) Belediye sınırları dışındaki olaylara müdahale etmek.

h) Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine göre belediye meclisince tespit edilecek ücret karşılığında baca temizliği yapmak ya da belediye tarafından yetkilendirilmiş kişi ve kuruluşlara yaptırmak ve bacaları yangına karşı önlemler yönünden denetlemek.

ı) Talep edilmesi halinde orman yangınlarının söndürülmesi çalışmalarına katılmak.

i) İmar planlarına göre parlayıcı, patlayıcı ve yanıcı madde depolama yerlerinin tespiti için ilgili birimlere görüş bildirmek.

j) İşyeri, eğlence yeri, fabrika ve sanayi kuruluşlarını yangına karşı önlemler yönünden denetlemek, bu konularda mevzuatın öngördüğü raporları vermek ve görüş bildirmek.

k) Belediye başkanının verdiği diğer görevleri yapmak.

(2) İtfaiye teşkilatları, afet ve acil durumlar ile ilgili görevlerini 26/8/2013 tarihli ve 2013/5703 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği ile Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında yürütür.(www.mevzuat.gov.tr)

İtfaiye teşkilatlarının hukuki dayanağı, belediye itfaiye yönetmeliğidir. Belediye İtfaiye Yönetmeliği incelendiğinde itfaiye teşkilatlarının neden genç itfaiyecilere ihtiyaç duyduğu net bir şekilde ortaya çıkmıştır. İtfaiyecilik mesleği bedenen güç, kuvvet ve zindelik gerektirir. Yangında, depremde, trafik kazasında veya göçük içerisinde mahsur kalmış bir kazazedeyi kurtarmak oldukça güç bir durumdur. İtfaiye teşkilatları, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin iş yeri tehlike sınıfları tebliğine göre çok tehlikeli işler sınıfında yer aldığı için her yıl zorunlu sağlık taramasından geçirilmek zorundadırlar. Aynı zamanda bu durum belediye itfaiye yönetmeliği madde 40’da sağlık taraması yapılması zorunluluğunda belirtilmiştir.

İtfaiyeciler meslekleri gereği çok fazla mesleki hastalığa maruz kalmaktadırlar. Bu yüzden kadroların sürekli yenilenmesi ve gençleştirilmesi aslında zorunlu bir yükümlülüktür. Kaliteli kamu hizmeti vermek isteyen itfaiye teşkilatları bu durumun farkındadırlar.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Ülkemizdeki itfaiye teşkilatlarında bulunan aktif itfaiye olaylarına giden personelin yaş ortalaması çok yüksek olmakla birlikte kendini gerekli bilgi teknik ve sportif açıdan yeterli düzeyde geliştirmemektedir. Bu yüzden itfaiye teşkilatlarında yeni nesil itfaiyecilere ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle yangınlar ve arama kurtarma faaliyetlerinde bulunan itfaiyeciler sportif açıdan kendini kusursuz görmeli daima hazır olmalıdır, bu da genç itfaiyecilerin teşkilatlara entegre edilmesi ile mümkündür. Ülkemizin fiziki, idari ve mali yapısı göz önünde bulundurulduğunda gönüllü itfaiyecilik faaliyetlerinde yeni nesil genç itfaiyecilerinin bulunması elzemdir. Yangının ilk 3 dakikada çok büyük safhalara ulaşabilmekte, basit bir yangın olmaktan çıkıp devasa bir felakete dönüşebilmektedir. Yeni nesil genç itfaiyecilerle birlikte yangınlara ve arama kurtarma faaliyetlerine etkin ve hızlı müdahale edilerek, gerçekleştirilecek daha büyük felaketlerin önüne geçilebilir.

Dünyanın gelişmiş ülkelerinde itfaiyecilik mesleğinin zorluğundan dolayı resen emeklilik uygulanmaktadır. Bu yaş birçok ülkede 55 olarak belirlenmiştir. Ülkemizde itfaiyecilik mesleği için uygulanan bir zorunlu emeklilik yaşı bulunmadığı için,657 sayılı devlet memurları kanunu gereğince 65 yaşına kadar bir itfaiyeci çalışabilmektedir. Ülkemizde bulunan itfaiye teşkilatlarının geliştirilmesi ve yaş ortalamalarının düşürülmesi için çalışma başlatılması kaliteli kamu hizmeti verilmesinin önünü açacaktır.

Teşkilatlarda çalışan yeni nesil genç itfaiyeciler ile ilgili sorduğumuz sorular ve aldığımız cevaplar sonucu şu değerlendirmeler yapılabilir:

1-Genç itfaiyeciler özellikle itfaiye teşkilatları arasında bir standart olmadığını, araç ve malzemenin yeteri kadar gelişmiş ve teknolojik olmadığını düşünmektedirler.

2-Genç itfaiyeciler gelecekte itfaiye teşkilatlarının merkezi yönetime bağlanacağını, itfaiye teşkilatlarının itfaiye okullarından mezun personel sayısının artmasıyla daha iyi ve kaliteli teşkilatlar olacağını düşünüyorlar ve umut ediyorlar.

3-Genç itfaiyeciler serbest zamanlarında spor yapıyorlar, sosyal medyada geziniyorlar, internette film izliyorlar, kitap okuyorlar ve aralarında sohbetler ediyorlar.

4-Genç itfaiyeciler kendilerinden yaşça büyük personellerle sohbet edip,özellikle voleybol oynayıp onlar ile kaynaşarak zaman geçirirken,onların geçmişte edindikleri tecrübelerden istifade etmeye gayret ediyorlar.

5-Genç itfaiyeciler kişisel gelişimleri için yabancı dil öğrenmeye gayret ediyorlar.Eğitim videoları izliyorlar. İtfaiye teşkilatları içerisindeki kütüphanelerinden faydalanıyorlar.Ayrıca yeniden farklı bölümlerde yüksek eğitim almak ve master ve doktora yapmak gibi hedeflere sahipler.

Buradan çıkarabileceğimiz sonuç,özellikle üniversitelerin itfaiyecilik bölümlerinden gelen yeni nesil genç itfaiyecilerin teşkilatlara yeni bir hava getirdiği,teşkilatların gelişmesinde çok büyük katkılar sağlayacağı görülmekte ve kaliteli itfaiye hizmetleri verilmesinde öncülük edeceği öngörülmektedir.

KAYNAKÇA

Belediye İtfaiye Yönetmeliği

Türkiye Afet Müdahale planı

Kılıç,A.(2010).Ateşi Tutan Eller Ateş Kahramanları,Teknik Yayıncılık Tanıtım A.Ş.,İstanbul

Özmen,B.(2018).“Afet Yönetimi ve Temel Kavramlar”. (Ed. Bülent Özmen).Afet Yönetimi I,ss.3-20,T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No:3530,Eskişehir

www.kayseri.bel.tr

www.istanbul.bel.tr

www.ttb.org.tr